HARIDUS- JA
TEADUSMINISTEERIUM

ASUTUSESISESEKS KASUTAMISEKS
Märge tehtud: 12.11.2026
Kehtib kuni: 11.11.2031
Alus: AvTS § 35 lg 2 p 2
Teabevaldaja: Haridus- ja Teadusministeerium

Riigikantselei

Teie: 28.10.2026 nr Riigikogu 28.10.2026 nr 2-3/15-623;
Riigikantselei 28.10.2026 nr 7-1.2/26-02169

Meie: 12.11.2026 nr 8-5/26/5792-2

Vastus Riigikogu liikme Aleksei Jevgrafovi esitatud kirjalikule küsimusele (KK 623)

Austatud riigikogu liige Aleksei Jevgrafov

Täname Teid 27. oktoobril 2026 aastal esitatud pöördumise eest, milles käsitlete õppetöö korralduse, personalipoliitika ning õppijate õiguste kaitsega seotud küsimusi. Teie poolt tõstatatud teemad puudutavad olulisi haridussüsteemi toimimise aspekte ning väärivad hoolikat tähelepanu.
Esitame järgnevalt Haridus- ja Teadusministeeriumi seisukohad ja selgitused Teie kirjas tõstatatud küsimustele.

1. Kas Haridus- ja Teadusministeerium on teadlik õpilaste kaebustest õppevahendite, seadmete, õppematerjalide ja õpperuumide seisukorra kohta?

Haridus- ja Teadusministeerium sai õpilase pöördumise õppevahendite ja õppekeskkonna puuduste kohta 22. oktoobril 2026. Pöördumine saadeti nii koolile kui ka ministeeriumile. Ministeerium on tõstatatud küsimusi kooliga arutanud ning palunud kirjeldatud asjaolusid kontrollida. 23. oktoobril kohtusid kooli esindajad õpilase ja tema vanemaga ning arutasid pöördumises kirjeldatud küsimusi.
Kooli selgituste kohaselt ei ole metallitöölabori giljotiin töökorras. Hooldustaotlus esitati 10. septembril, kuid 26. oktoobri seisuga oli hooldus veel tegemata. Nurklihvijaid on juurde toodud Jõhvi õppekohast. Kooli kinnitusel on lihvimis- ja lõikekettaid ning keevituselektroode õppetööks piisavalt.

Kool on ühtlasi möönnud, et õppijate tingimusi tuleb parandada ning õppevahendite ja füüsilise õppekeskkonna parandamine vajab tähelepanu.

2. Millal viimati kontrolliti töökodade seadmeid, ventilatsiooni ja isikukaitsevahendeid ning kas on vaja täiendavat kontrolli?

Konkreetsete seadmete osas on hooldustoimingud dokumenteeritud: giljotiini hoolduse avaldus tehti 10. septembril 2026.a. ning B-119 keevituslabori kohtäratõmbe filtrite hooldus jõudis taristuüksusesse 22. oktoobril 2026.a. Kool on kirjeldanud keevituslaboris kohtventilatsiooni ja

sundventilatsiooni olemasolu, kuid märkinud ka, et hoone põhiventilatsiooni tööd võivad mõjutada ATS-i rakendumine ja käimasolevad hooldustööd.
Ministeeriumi hinnangul on põhjendatud seadmete, ventilatsiooni ning õppekeskkonna ohutuse täiendav kontroll. Ka kool ise on kinnitanud, et senisest hinnangust üksi ei piisa ning olukord tuleb täiendavalt üle kontrollida 2026 aasta jooksul.
Tähele tuleb panna ka seda, et kooli 28. septembri 2026.a. eelarvetaotluse kohaselt oli kool 2026. aastal isikukaitsevahendite kulusid vähendanud või piiranud, mistõttu väärib nende tegelik kättesaadavus täiendaval kontrollimisel eraldi tähelepanu.

3. TIG-keevituse asendamine CNC-õppega

Ministeeriumil olemasolevad materjalid ei anna alust kinnitada väidet, et TIG-keevituse kursus oleks formaalselt asendatud CNC-seadistamise ja programmeerimise õppega. Küll aga on õpilane tõstatanud TIG-keevituse mahu küsimuse ning kool on tunnistanud, et TIG-keevitus on keevitaja erialal oluline praktiline oskus.
Kool vaatab õppekava ja rakenduskava üle, et selgitada välja TIG-keevituse õppe täiendamise vajadus ja võimalused. Õppekava sisulise muudatuse tegemisel tuleb hinnata selle vastavust õppekava õpiväljunditele ning tagada, et kõik kvalifikatsiooni saavutamiseks vajalikud teadmised ja praktilised oskused oleksid omandatavad.
Kuni ei ole dokumentaalselt võrreldud kooli tunnijaotusplaan ja rakenduskava, ei saa CNC-õppega asendamise fakti kinnitada.

4. Õpetajate kvalifikatsioon ja pädevus

Kooli õpetajad peavad vastama ametikohale kehtivatele kvalifikatsiooni- ja pädevusnõuetele.
Kutseõppeasutuse õpetajate kvalifikatsiooninõuded on sätestatud Kutseõppeasutuse seaduse §-s 39. Nimetatud paragrahvi lõike 3 kohaselt kohaldatakse õpetaja suhtes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 74[1] lõikes 4 sätestatud kvalifikatsiooninõudeid. Kutseõpetajatele kohaldatavad täpsemad nõuded on kehtestatud kutseõpetaja kutsestandardis.
Kutseõpetaja kutsestandardi madalaimale tasemele (tase 5) vastavate õpetajate osakaal ei tohi koolis ületada 20 protsenti. Samuti peab koolis töötavate kvalifikatsiooninõuetele vastavate õpetajate arv olema nende läbiviidava õppe- ja kasvatustegevuse mahust lähtudes piisav, et tagada õppekavas sätestatud õpieesmärkide ja ülesannete täitmine ning õpiväljundite saavutamine.
Kaebuses nimetatud õpetaja kohta on kool kinnitanud ministeeriumile, et tal on õpetatava aine õpetamiseks nõutav erialane ettevalmistus ning ta vastab ametikohale kehtestatud nõuetele.
Seoses õpetajatele kehtestatud eesti keele oskuse nõuetega on kool hinnanud kogu personali, sealhulgas kutseõpetajate vastavust kvalifikatsiooni- ja keelenõuetele.

5. Matemaatikaõpetaja puudumine ja tundide vähene arv

Ministeeriumile on matemaatikaõppe mahu küsimus teada ning seda on konkreetse pöördumise menetlemisel täiendavalt kontrollitud. Kontrolli käigus selgus, et keevitus- ja metallitööde õppekaval on matemaatika mooduli maht 5 EKAPit, mis jaguneb õppeaastate lõikes järgmiselt: esimesel õppeaastal 2 EKAPit (52 tundi, millest 40 tundi on kontaktõpe ja 12 tundi iseseisev töö), teisel õppeaastal 2 EKAPit (52 tundi) ning kolmandal õppeaastal 1 EKAP (26 tundi, millest 20 tundi on kontaktõpe ja 6 tundi iseseisev töö).
Lisaks läbis kõnealune õpperühm esimesel kursusel 3 EKAPi mahus põhikooli matemaatikaalaseid teadmisi ühtlustava valikmooduli.
Eeltoodust tulenevalt ei kinnita ministeeriumile teadaolevad andmed väidet, et kõnealuse õpperühma matemaatikaõpe piirduks üksnes kümne 1,5-tunnise õppetunniga.

Samuti märgime, et riigieksamite sooritamine ei ole kutseõppeasutuse lõpetajale kohustuslik. Kutseõppe lõpetamise tingimuseks on üldjuhul kutseeksami sooritamine. Kui vastaval erialal kutseeksamit ei korraldata, tuleb õppijal sooritada erialane lõpueksam.

6. Politsei kaasamine õpilaste pöördumisega seotud olukorrast

Kooli esitatud kronoloogia järgi ei kaasatud politseid õpilase algses kirjas esitatud kriitika tõttu. Politsei kaasati 23. oktoobril 2026.a. pärast seda, kui kooli listidesse järgnenud kirjavahetuses ilmusid kogunemisele ja mässule kutsuvad ning võimalikule vaenu õhutamisele viitavad sõnumid.
Politsei vestles mitme õppijaga ning selgitas võimalikke õiguslikke tagajärgi. Alaealistega toimunud vestlustel osalesid kooli töötajad. Õpilasele soovitati oma mured ametlikult ja rahumeelselt esitada ning pöörduda vajaduse korral kirjalikult ka Haridus- ja Teadusministeeriumi poole-i poole.

7. Õpilaste turvaline võimalus probleemidest teada anda

Kool on pärast juhtumit avalikult kinnitanud, et kriitiliste seisukohtade väljendamine, ebamugavate küsimuste esitamine ning aus ja konstruktiivne tagasiside on koolikeskkonnas lubatud. Samuti on kool rõhutanud, et probleemidele tähelepanu juhtimine ei tohi õppijale kaasa tuua negatiivseid tagajärgi.
Õppijal on võimalus oma murede või ettepanekutega pöörduda aine- või kutseõpetaja, rühmajuhendaja, osakonnajuhi, tugispetsialisti, õppejuhi või direktori poole ning kasutada õpilasesinduse tuge. Kool on teatanud, et tugevdab õpilasesinduse ja rühmajuhendajate rolli, et probleemidest teavitamine oleks õppijatele võimalikult turvaline, usaldusväärne ja tavapärane.
Haridus- ja Teadusministeeriumi seisukoht on selles küsimuses ühemõtteline: õppija esitatud kriitika, tagasiside või pöördumine ei tohi mõjutada tema hindamist, õpitulemusi ega edasisi õppimisvõimalusi. Õppijal peab olema võimalik oma arvamust avaldada ning probleemidele tähelepanu juhtida ilma kartuseta, et sellega kaasnevad talle ebasoodsad tagajärjed.

8. Õpilaste arvu vähenemine

Haridus- ja Teadusministeeriumi olemasoleva ülevaate kohaselt oli Ida-Virumaa KHK-s 2025/2026. õppeaastal 2003 õppijat ja 2026/2027. õppeaastal 1700 õppijat. Vähenemine on seega 303 õppijat ehk ligikaudu 15,1%. Muutuse on tinginud eeskätt venekeelse kutseõppe (täiskasvanutele suunatud) vähenemine.
Ministeerium oli juba suvel teadlik vastuvõtu pingelisest olukorrast. Juulis oli koolil veel hulgaliselt avatud konkursse ja vastuvõtt pooleli, mistõttu ei saanud vahetulemusi pidada lõplikuks.
Õpilaste arvu langust tuleb käsitleda koos eestikeelsele õppele ülemineku, kutsehariduse reformi, demograafia ja muutuvate õppimisvalikutega, kuid nende tegurite osakaalu arvuliselt määrata ei ole hetkel võimalik.

9. Eesti keele õpetajate koondamine

Personaliga seotud tegevused on koolijuhi autonoomia ja vastutus, mistõttu ei pidanud kooljuht ministeeriumiga oma otsuseid kooskõlastama.
Kooli 28. septembri 2026.a. eelarvetaotluse kohaselt kavandati viie täistööajaga eesti keele õpetaja ametikoha koondamist. Põhjuseks oli õppekorralduse muutumine: 2026/2027. õppeaastal pakutakse intensiivset õpet esimese kursuse kutsekeskhariduse õppijatele kolme kuu jooksul keskmiselt 16 kontakttundi nädalas, samal ajal kasutatakse teistes ainetes LAK-õppe

metoodikat. Kooli hinnangul vähenes seetõttu eesti keele kui võõrkeele õpetajate vajadus 7,3 ametikoha võrra, millest 2,3 ametikohta suunatakse teise õppesisu õpetamiseks ja viis ametikohta koondatakse.

10. Uued õpetajad alates 1. augustist 2025

Kooli esitatud andmete kohaselt värvati ajavahemikul 01.09.2025-30.10.2026 kokku 89 uut eriala- ja üldharidusainete õpetajat, neist 32 kutseõpetajat ja 57 üldharidusainete õpetajat.
Alates 01.08.2025 erinevatele ametikohtadele värvatud töötajatest ei vasta kehtivatele kvalifikatsiooninõuetele 14 inimest, kellest 9 omandavad praegu nõutavat kvalifikatsiooni. Õpetajakutse puudub 8 töötajal. Kogu värvatud pedagoogiline personal vastab eesti keele oskuse C1-taseme nõudele.
Kool on suunanud kvalifikatsiooninõuetele mittevastavad töötajad vajalikku kvalifikatsiooni omandama. Lisaks toetatakse töötajate professionaalset arengut kooli koolitusplaani kaudu, mis loob võimalused nii kvalifikatsiooni omandamiseks kui ka erialaste pädevuste järjepidevaks arendamiseks.

11. Töösuhete lõppemine 1.08.2025–27.10.2026

Kooli esitatud andmete kohaselt lõppes ajavahemikul 01.09.2025-30.10.2026 tööleping 164 töötajaga, sealhulgas 104 kutse- ja üldharidusainete õpetajaga.
Töösuhete lõppemise peamised põhjused olid järgmised:

- 78 juhul lõpetati tööleping töötaja algatusel;
- 28 juhul tähtajalise töölepingu tähtaja möödumise tõttu;
- 2 juhul poolte kokkuleppel;
- 27 juhul koondamise tõttu;
- 29 juhul tööandja algatusel muudel seaduses sätestatud alustel.

Esitatud andmete põhjal moodustasid suurima osa töösuhete lõppemistest töötaja algatusel lõpetatud töölepingud. Samuti mõjutas töötajate arvu vähenemist koondamine ning tähtajaliste töölepingute lõppemine.

12. Kokaeriala vastuvõtt 2027/2028

Haridus- ja Teadusministeeriumile ei ole teada, et oleks tehtud otsus lõpetada vastuvõtt koka erialale. Kooli 2027/2028. õppeaasta vastuvõtuplaanid kujundatakse tervikvaates, arvestades kooli õppekavasid, piirkondlikku tööjõuvajadust ning riiklikku koolitustellimust.
Uute valdkondlike kutsekeskhariduse õppekavade rakendumisega võib jääda ekslik mulje, et eriala „kokk“ on kaotatud ning sellele enam õppijaid vastu ei võeta.
Täna on toidu valmistamine (ehk kokk) leitav „turismiteenuste“ laiapõhjalises kutsekeskhariduse õppekavas ühe spetsialiseerumisena. Seega on koka kutse omandamine jätkuvalt võimalik, õppekava struktuur ja nimetus on muutunud.
Samas ei ole kutseõppe tasemeõppe õppekavade nimetused muutunud ning need on endiselt erialapõhised. Seetõttu tuleb eristada kutsekeskhariduse uute õppekavade rakendamist ning kutseõppe tasemeõppe õppekavade ülesehitust.

13. Õpilaste arvu mõju eelarvele ja kooli rahaline olukord

Õpilaste arvu vähenemine mõjutab kooli rahastamisvajadust, kuid kõik kulud ei vähene õppijate arvu kahanemisega samas tempos. Kool tegutseb kolmes linnas, mistõttu on hoonete ülalpidamise, valve-, koristus-, IT-, toitlustus-, tugiteenuste ning õppekorraldusega seotud kulud suures osas püsikulud.

28.septembril 2026.a. esitatud prognoosi järgi hindas kool 2026. aasta kogukuluks 12 552 306 eurot ning esialgseks puudujäägiks 1 516 409 eurot. Kool kavandas sellest 460 000 euro katmist omatuludest, 546 179 eurot oli seotud Ida-Viru koefitsiendi rakendamise taotlusega ning Haridus- ja Teadusministeeriumilt taotleti täiendavalt 510 230 eurot.
Koolipidaja hindas kooli rahalist olukorda seitsme kuu tegelike kulude põhjal ning leidis, et kooli finantsseis on rahuldav ning riigieelarvelised tulud koos olemasolevate vahenditega võimaldavad kavandatud kohustusi täita.
2026. aasta oktoobris eraldati kõigile kutseõppeasutustele täiendavaid vahendeid õppevahendite ja inventari soetamiseks. Vahendite jaotamise aluseks oli 5. oktoobri 2026 seisuga kutsekeskhariduse õppijate arv. Kutsekeskhariduse õppijad on kutsehariduse reformi üheks prioriteetseks sihtrühmaks ning uute laiapõhjaliste õppekavade rakendamine eeldab täiendavaid investeeringuid õppekeskkonda ja -vahenditesse. Ida-Virumaa Kutsehariduskeskusele eraldati selleks 106 823 eurot.
Lisaks eraldati Ida-Virumaa Kutsehariduskeskusele eestikeelsele õppele üleminekuga seotud tegevusteks täiendavaid vahendeid õpetajate ja tugispetsialistide tööjõukulude katmiseks summas 505 671 eurot. Menetluses on ka täiendavate vahendite eraldamine eestikeelsele õppele ülemineku tegevusteks juhtimise tõhustamise toetuse raames summas 27 705 eurot ning 17.–18. augustil 2026 toimunud riigikoolide suveseminari korraldamise kulude katteks summas 20 000 eurot.

14. Varasemad kaebused ja Haridus- ja Teadusministeeriumi tegevus

Haridus- ja Teadusministeeriumisse on viimaste aastate jooksul laekunud mitmeid Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse tegevust puudutavaid pöördumisi. Alates 2025. aasta sügisest on pöördumistes käsitletud muu hulgas eestikeelsele õppele üleminekut, õpetajate koondamisi, õpetajate kvalifikatsiooni, intensiivõppe korraldust, õppekorralduslikke küsimusi, õppevahendite kättesaadavust, õppijate transporti õppekohtade vahel, ehitustööde mõju õppekeskkonnale, personaliotsuseid ning kooli juhtimist.
Pöördumistes tõstatatud küsimuste lahendamiseks on Haridus- ja Teadusministeerium küsinud koolilt täiendavaid selgitusi, pidanud kooli juhtkonnaga individuaalseid veebikohtumisi, jälginud kooli tegevust nõunike kogu kaudu ning külastanud kooli korduvalt kohapeal asjaolude väljaselgitamiseks ja olukorra hindamiseks.
Arvestades ministeeriumile laekunud pöördumiste hulka ja neis tõstatatud küsimuste sisu, tegi koolipidaja juba 2026. aasta kevadel ettepaneku kaaluda kooli tegevuse põhjalikumat hindamist järelevalve või auditi läbiviimise kaudu.

15. Kas Haridus- ja Teadusministeerium kavatseb algatada sihipärase järelevalve?

Haridus- ja Teadusministeerium jätkab Ida-Virumaa Kutsehariduskeskuse tegevuse tähelepanelikku jälgimist. Arvestades ministeeriumile laekunud pöördumisi ning viimaste menetluste ja kontrollide käigus selgunud asjaolusid, hindab ministeerium täiendavate järelevalve- või muude kontrollimeetmete rakendamise vajadust.
Võimaliku kontrolli ulatus ja sisu määratakse kindlaks lähtudes konkreetsetest kontrollimist vajavatest asjaoludest. Muuhulgas võib kontroll hõlmata õppekavade täitmise nõuetekohasust, õppekeskkonna ohutust, õppevahendite olemasolu ja vastavust kehtestatud nõuetele ning õppijate õiguste ja huvide tagamist.
Ministeeriumi eesmärk on veenduda, et õppekorraldus vastab õigusaktides sätestatud nõuetele ning et õppijatele on tagatud kvaliteetne, turvaline ja eesmärgipärane õpikeskkond.

Täname Teid tähelepanekute ja ettepanekute edastamise eest. Kodanike ning haridusvaldkonna osapoolte tagasiside aitab märgata kitsaskohti ning toetab haridussüsteemi järjepidevat arendamist. Loodame, et käesolevas vastuses toodud selgitused aitavad Teie küsimusi ja muresid paremini mõista.

Soovime Teile kõike head ning täname Teid aktiivse panuse eest haridusvaldkonna teemade tõstatamisel.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)
Kristina Kallas
minister